

Column

Trots op Westland!

Westland is de glastuinbouw-hoofdstad van de wereld! Dit beseffen wij Westlanders onvoldoende. 'Doe maar gewoon dan doe je al gek genoeg', is wat we graag zeggen en ook uitstralen naar onze omgeving. Prima natuurlijk, maar we mogen echter best wat trotser zijn op wat we hier doen met elkaar en dat ook uitdragen. Rotterdam is de havenstad, Den Haag de politieke hoofdstad, maar wij zijn de Glazen Stad!

Overall in de wereld wordt met bewondering gekeken naar de innovatiekracht en de technieken die wij toepassen in onze kassen. Hoe kunnen we in de toekomst alle stedelingen in de wereld voorzien van gezond voedsel, zonder dat dit ten koste gaat van veel natuurgebieden? Wij bieden met onze productiemethodes de oplossing en brengen hiermee gezondheid en geluk naar mensen met minimale impact op het milieu. Vanuit heel de wereld komen mensen hierheen om met eigen ogen te aanschouwen wat wij op een kleine oppervlakte presteren. Andersom geldt: overal in de wereld waar kassen staan, zie je namen van Westlandse bedrijven of kom je Westlanders tegen.

Als we als gemeente Westland in 2050 wereldwijd nog steeds een leidende rol willen spelen in de glastuinbouw, dan moeten we hier ook naar handelen. Dit vraagt inzet van bedrijven, maar ook van inwoners en politiek. We moeten allemaal beseffen dat je een leidende positie kan verliezen en wat is dan de relevantie van het Westland voor de omgeving? Misschien denkt de 'bakker op de hoek' waarom is dit voor mij van belang? De economische motor van Westland is de tuinbouw; teeltbedrijven, maar ook toeleverings-, veredelings-, handels- en verpakkingsbedrijven vormen deze motor samen met alle dienstverleners er omheen. Komt er zand in de motor, dan heeft dit uiteindelijk ook gevolgen voor de bakker op de hoek.

Om onze positie vast te houden, moeten ondernemers kunnen ondernemen. Natuurlijk moeten ze dit doen met respect voor de omgeving. De overheid moet beleid voeren dat deze visie ondersteunt. Tenslotte moeten we als inwoners van onze fantastische gemeente beseffen, dat je soms wat offers moet brengen voor het grote geheel: het Westland waar we trots op mogen zijn!

Richard Hartensveld, bestuurder Glastuinbouw Westland

Colofon

Deze pagina valt onder redactionele verantwoordelijkheid van Glastuinbouw Westland. www.glastuinbouwwestland.nl info@glastuinbouwwestland.nl

Advertentieverkoop via Uitgeverij West Media, tel. 0174 - 62 42 12 of advertentie.hhw@uitgeverijwestmedia.nl

Minder lozen vergt aanpassingen in de omgang met uitgangswater

Bij voldoende goed gietwater is de noodzaak om te lozen klein. Met scenarioberekeningen ver- kent Wageningen University & Research welke oplossing het meest bijdraagt. Het is onderdeel van het project Waterefficiënte Teelt op Substraat.

Vorig jaar zijn het kasklimaatmodel KASPRO en het Waterstroommodel aan elkaar gekoppeld. "Voor ons was het een goede test of je met modelberekeningen meer zicht kunt krijgen waar je het beste water kunt besparen. Of wat je het beste kunt doen om het lozingsvolume terug te dringen", vertelt onderzoeker Erik van Os. Samen met zijn collega's rekende hij verschillende situaties op een toma- tenteeltbedrijf door. Ze kozen voor een extreem droog jaar zoals 2018 en beke- ken de oplossingen om in het watertekort te voorzien, water te besparen en zo weinig mogelijk te lozen. Het denkbeeldige bedrijf had een basin- sin voor regenwater van 500 m3/ha. Daarmee werd in het droge jaar de helft van de waterbehoefte gedekt. De rest kwam uit aanvullend water. Zo'n 2% moest worden geloosd.

Groter bassin, lager zoutgehalte

Wat te doen in deze situatie? "Heel kort samengevat: wat het meeste oplevert, is het bassin groter maken, zorgen voor minder natrium in het uitgangswater en een hoger natriumcijfer in de teelt accepteren", vertelt Van Os. "Je kunt ook water terugwinnen door ontvochtiging in de kas, maar dat levert niet zo heel veel op." Uit de berekeningen kwam in het voorbeeldproject 6-7% terugwinning.

De crux zit in het feit dat regenwater altijd minder natrium bevat dan alternatieven. Dus een hoog aandeel bassinwater betekent dat je lang kunt recirculeren en niet vanwege een oplopend natriumcijfer hoeft te lozen. Dat is belangrijk omdat de mogelijkheden tot 2027 steeds beperkter worden. "Een heel belangrijke vraag is dus: hoeveel zout zit er in aanvullend water. Het loont om daar scherp op te letten", zegt de onderzoeker.

Meer natrium accepteren

Uit onderzoek van WUR blijkt dat ver- schillende gewassen beter tegen natrium kunnen dan vroeger gedacht. In het verleden zijn de natriumnormen

Bij voldoende goed gietwater is de noodzaak om te lozen klein.

Foto: Photostudio G.J. Vlekke / Fotova

namelijk heel voorzichtig vastgesteld. Als telers met een hoger getal kunnen werken, kunnen ze lozen zo lang mogelijk uitstellen. Een andere mogelijkheid om efficiënter om te gaan met het water is om een lager drainpercentage aan te houden. "Dat kan best bij een uniform gewas, zeker bij groenten. Bij bloemen heb je iets meer speling nodig", zegt Van Os. Een lager drainper-

centage leidt niet direct tot besparing op het watervolume. Maar wel hoeft je veel minder rond te pompen en te ont- smetten. Het is wellicht een open deur, maar een lager waterverbruik lost het lozen niet op. De oplossing ligt in betere waterkwaliteit en acceptatie van een hoger natriumgetal in de teelt.

Bron: glastuinbouwwaterproof.nl

Adri Bom-Lemstra maakt nader kennis met leden Glastuinbouw Nederland

In haar eerste optreden in KasTopics, de tweewekelijkse videoblog van Glastuinbouw Nederland, heeft Adri Bom-Lemstra nadrukkelij- kelijk de dialoog opgezocht met de leden van de ondernemersor- ganisatie. "Ik ga komende weken en maanden veel leden bezoeken, maar ondernemers die vragen hebben of onderwerpen willen bespreken, kunnen zich altijd bij mij melden."

Van cameravrees was geen sprake. De nieuwe voorzitter informeerde de leden van Glastuinbouw Nederland, en de andere kijkers naar de veelbekeken blog, op ontspannen en overtuigende wijze. Zij gaf een inkijkje in haar kennis- makingsprogramma, dat uiteraard

Adri Bom-Lemstra in actie tijdens haar eerste KasTopics Foto: Glastuinbouw Westland

bestaat uit veel gesprekken: met het team van Glastuinbouw Nederland, met de bestuursleden, maar vooral ook met de leden in de regio's. Weke- lijks staan er ook ontmoetingen met ondernemers in de agenda. "Daarover zal ik zoveel mogelijk verslag doen via de website van Glastuinbouw Ne- derland. Maar ik hoop van harte dat leden niet wachten tot ik eventueel bij ze langskom, maar dat ze zich melden als ze iets met me willen delen", zo benadrukte Adri Bom-Lemstra in haar eerste KasTopics, opgenomen op pot- plantenbedrijf Ammerlaan-The Green Innovator in Pijnacker.

Compensatieregeling ODE

Daarin ging de voorzitter ook in op het eerste dossier dat ze vanaf 1 mei direct heeft opgepakt: de ODE compensatie- regeling. "Afgelopen half jaar is inten- sief samengewerkt met het ministe- rie van LNV aan een invulling van de compensatieregeling, maar we hebben moeten concluderen dat compensatie niet mogelijk is." Daarom wordt nu ook een brief aan de Tweede Kamer gestuurd. "Met onderbouwing waarom voorgestelde compensatieregeling niet werkbaar is en dat het uiteindelijke probleem, de ODE tarieven op zich, nog steeds ongewijzigd blijven. In het wijzigen van deze tarieven ligt de enige echte oplossing", aldus Adri Bom-Lem- stra.

Zienswijze ingediend naar aanleiding van ontwerp omgevingsvisie Midden-Delfland

De ontwerp omgevingsvisie 'Behoud door duurzame ontwikkeling' van de gemeente Midden-Delfland lag tot 23 april jl. ter inzage. Glastuinbouw Ne- derland heeft naar aanleiding hiervan een zienswijze ingediend. De zienswijze richt zich met name op enkele locaties verspreid liggend glas en het cluster aan de Molenlaan. De gemeente bestempelt die locaties

als 'niet duurzaam glas'. Een aantal van de leden in die gebieden is bij de totstandkoming van de zienswijze be- trokken. De zienswijze is op de website van Glastuinbouw Nederland terug te vinden. Ondernemers die alsnog kennis willen nemen van de ontwerp omgevingsvi- sie, kunnen die teruglezen op de web- site van de gemeente Midden-Delfland.

Podcast KasGesprek over kwaliteit oppervlaktewater

Na een pauze van enkele maanden, als gevolg van de restricties rond het coronavirus, pakt Glastuinbouw Ne- derland deze week haar podcastserie KasGesprek weer op. Onderwerp in de aflevering die morgen, donderdag 27 mei, online staat, is de kwaliteit van het oppervlaktewater in glastuin- bouwgebieden.

In dit KasGesprek spreekt Roger Ab- benhuijs (specialist communicatie bij Glastuinbouw Nederland) met Ar- thur van den Berg (waterspecialist bij de ondernemersorganisatie) en met Robbert Ballings (senior handhaver bij Hoogheemraadschap Delfland). In de podcast wordt het landelijke beeld geschetst, maar ligt de nadruk op de resultaten en de aanpak in het beheergebied van Delfland. De podcast wordt afgesloten met de column van Adri Bom-Lemstra, de nieuwe voorzit-

ter van Glastuinbouw Nederland. KasGesprek 5 is vanaf donderdag 27 mei te beluisteren via de website van Glastuinbouw Nederland, maar ook via de bekende podcastkanalen. Daar zijn ook de eerdere uitzendingen terug te luisteren, waaronder de 'waterge- sprekken' over goed gietwater en col- lectieve waterzuivering. Abonneren op KasGesprek kan uiteraard ook.

SANTEN & GASILLE
MAKELAARS

De makelaars met een andere aanpak

- Aan- en verkoop
- Reconstructie
- Onteigening
- Taxatie en advies

DE LIER 0174-511300

SANTEN-GASILLE.NL